

ליל הסדר שמתחיל מאוחר

שוע"ר סי' רסז ס"ג

שיכול לקדש ולאכול מפלג המנחה ולמעלה, אפילו אם לא התפלל ערבית עדיין, ובאכילה זו שמבעוד יום יוצא ידי חובת סעודה אחת מגי' סעודות ... ויש מחמירים שימשיך סעודתו בלילה עצמו, שיאכל כזית לפחות אחר צאת הכוכבים, כדי שיקיים גי' סעודות בשבת עצמה, דכיון שגי' סעודות אלו למדום חכמים ממה שנאמר גי' פעמים היום אצל אכילת המן בשבת, לפיכך צריך לאכול בעיצומה של יום ולא בתוספתו, וטוב לחוש לדבריהם.

שוע"ר סי' רעא ס"ט

אסרו חכמים לטעום כלום ... משהגיע זמן הקידוש עד שיקדש, דהיינו משהגיע בין השמשות.

שוע"ר סי' תכט ס"א

חכמים הראשונים תקנו ... שיתחילו הדרשנים לדרוש ברבים הלכות הרגל שלשים יום לפני הרגל ... דהיינו ... מי"ד באלול ואילך ידרשו הלכות החג.

שוע"ר סי' תעא ס"א-ב

מתחלת שעה עשירית בערב פסח ... מותר לאכול מעט פירות ... ודגים.

שוע"ר סי' תעב ס"ב

ומכל מקום לא ימהר להתחיל הקידוש קודם שיהיה ודאי חשיכה. אף על פי שבשאר ימים טובים יכול האדם להוסיף מחול על הקודש לקדש ולאכול מבעוד יום, מכל מקום בפסח אינו יכול לעשות כן, לפי שאכילת מצה הוקשה לאכילת פסח, שנאמר על מצות ומרורים יאכלוהו, ובפסח נאמר ואכלו את הבשר בלילה הזה, בלילה ממש.

וכיון שאכילת מצה שהיא מן התורה אינו אלא בלילה, לכן גם כל הארבע כוסות שתקנו חכמים אינו אלא בלילה, בזמן הראוי לאכילת מצה, שכל מה שתקנו חכמים כעין של תורה תקנו. וכוס של קידוש הוא אחד מן הארבע כוסות, לפיכך צריך בלילה ממש, ולא במה שהוסיף מחול על הקודש.

שוע"ר סי' תעג ס"מ"ג

ועיקר נוסח ההגדה שתקנו חכמים חובה על הכל הוא מתחילת עבדים היינו עד הרי זה משובח. ואח"כ מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו כו' עד סוף דרוש פרשת ארמי אובד אבי. ואח"כ פסח שהיו אוכלין כו' מצה זו כו' מרור זה כו', בכל דור ודור כו' ואותנו הוציא משם כו', לפיכך כו', עד ברוך אתה ה' גאל ישראל.

שוע"ר סי' תפא ס"ב

נוהגין שלא לקרות על מטתו רק ברכת המפיל ופרשת שמע, שפרשה זו מוזכרת בגמרא ... כי לילה זה, לילה המשומרת היא מן המזיקין. ומכל מקום אם כשקרא קריאת שמע בבית הכנסת לא היה עדיין לילה ממש, צריך לחזור ולקרות כל הגי' פרשיות על מטתו.

שוע"ר סי' תצד ס"ב

אע"פ שבכל ערבי יום טוב נוהגין להקדים תפלת ערבית של יום טוב מבעוד יום ... מכל מקום בליל שבועות מאחרין להתפלל לאחר צאת הכוכבים, שאם יקדימו ויקבלו קדושת יום טוב בתפלה מבעוד יום, הרי זה כמו שחסרו מעט ממ"ט ימי הספירה שלפני חג הזה, והתורה אמרה שבע שבתות תמימות תהיינה. ומזה הטעם אין לקדש גם כן קידוש היום מבעוד יום אף קודם תפלת ערבית.

שוע"ר סי' תרלט

יז בלילה הראשונה של חג, דהיינו ליל ט"ו בתשרי צריך לאכול בתוך הסוכה ... לפי שאנו למדין בגזרה שוה מחג המצות, נאמר כאן בחג הסוכות בחמשה עשר יום לחדש ונאמר להלן בחג המצות בחמשה עשר יום לחדש, מה ט"ו יום האמור להלן לילה הראשונה חובה לאכול כזית מצה כמ"ש בסי' תע"ה, אף ט"ו האמור כאן חובה לאכול בסוכה.

כ וכיון שאכילת לילה הראשונה נלמד בגזירה שוה מאכילת מצה, צריך להיות דומה לה בכל דבר, דהיינו שלא יאכל ... בסוכה עד לאחר צאת הכוכבים ... כמו באכילת מצה כמ"ש בהלכות פסח.

מ"א שם ס"ק יא

דקידוש יכול לעשות מבעוד יום קצת על היין, וברכת לישב בסוכה והמוציא יאמר בליל ... ומיהו כיון דאומר סוכה ואחר כך זמן צריך לומר גם הקידוש בלילה.

שו"ת רבינו סוס"י ז

ובדורות הללו רבו כמו רבו הנוהגים להחמיר ... תפלת ערבית בזמנה.